

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Re pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 31.

Ljubljani, v torek 9. februarija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 8. februarija.

Zavarovalnice proti ognju.

Deželni glavar štajarski, grof Wurmbbrand, redko kdaj pride v državni zbor, ali kadar pride, ima vedno kaj posebnega na srcu, in navadno se mu z ozirom na njegovo dostojanstvo tudi speče posebna pogača. Nismo sicer prijatelji izjem in posebnih pravic ali privilegij, vendar pa iz srca pritrjujemo današnji izjemi. Predsednik je namreč v zadnji seji določil, da pride danes pred nadaljevanjem razprave o donavskem parobrodnem društvu v prvem branju na vrsto samostalni predlog grofa Wurmbbranda glede ustanovitve posebnih deželnih zavarovalnic proti ognju. Reč se je razpravljala že večkrat v raznih deželnih zborih, tudi v deželnem zboru kranjskem, ali vse dotične razprave so zastoj, dokler nimamo posebnega državnega zakona, ki dovoljuje in vrejuje take zavarovalnice. To pa ravno namerava Wurmbbrandov predlog, zato ga iz srca pozdravljamo.*) Posebno poročilo o tej zadevi pošlje „Slovenec“ njegov dopisnik za gospodarske reči, jaz le omenjam, da je Wurmbbrand danes v obširnem govoru vtemeljeval svoj predlog, in kot glavna načela novega zakona poudarjal: 1. Da se dovolijo deželne zavarovalnice; 2. da mora vsakdo zavarovati svoje posestvo proti ognju; 3. da se zavarovanje monopolizira, to se pravi, da se mora vsakdo zavarovati pri deželni zavarovalnici; 4. da se deželnim zborom prepušča, ali hočejo ustanoviti deželne zavarovalnice ali ne, in sploh vse natančnejše določbe o njih. Razven Wurmbbrand so se bili o tej zadevi oglasili še poslanci dr. Gross, dr. Vašaty in Podlaszewski zoper, Kaiser in Rutovski pa za nasvetovani zakon. Sicer so pa tudi protigovorniki niso načeloma protivilni reči sami, ampak so le omenjali raznih pomislekov, kateri so pri vsaki reči, in zahtevali nekatere posebne oziroma. Dr. Vašaty je n. pr. v prvi vrsti ugovarjal, da za to reč ni treba državnega zakona, ampak da je to zgolj deželna zadeva, v čemur se bistveno loči od večine

*) Bil je že skrajni čas! Op. ured.

svojih lastnih tovarišev, ki priznavajo, da je treba najprej državnega zakona.

Vsled obilnih govornikov se je reč dalje zadržala, kakor se je mislilo, kar je nekaterim nemškimi liberalcem tako presedalo, da je dr. Demel pred zadnjim govornikom predlagal, da naj se ta razprava pretrga in nadaljuje obravnavo o pogodbi z donavsko parobrodno družbo. Temu nasvetu je odločno oporekal dr. Lueger, ki je imel kot prvi glavni govornik govoriti, češ, da je ura že tri in da ne gre siliti njega, naj govori danes pred utrujenimi poslušalci, drugemu govorniku in poročevalcu pa puščati čas, da prideta na vrsto še le jutri. Najprimernejši bi toraj bilo, da naj se pričeta razprava o zavarovalnicah danes dovrši, jutri pa nadaljuje razprava o parobrodni družbi. Poslanci so glasno pritrjevali Luegerju, kar je dr. Demelna pripravilo, da je umaknil svoj predlog. Govoril je toraj še Podlaszewski, potem sta se pa še zaradi nekaterih izrazov malo med seboj prepirala dr. Menger in Kaiser. Grof Wurmbbrand je bil predlagal, da naj se njegov nasvet v posvetovanje in poročanje izroči gospodarskemu odseku, ker je to v istini znamenita gospodarska zadeva. Dr. Gross in Rutovski pa sta predlagala poseben odsek 24 članov. Pred glasovanjem je umaknil Wurmbbrand svoj predlog, vsled česar je bila sklenjena izvolitev posebnega odseka, ki se voli v edni prihodnji seji.

Borzne zadeve.

Na vrsto je prišla postava o borznem davku, ki je bila potrjena tudi v tretjem branju, potem pa se je vršila volitev posebnega odseka za preiskavo borznih dogodkov dne 14. novembra l. l., ki jih je prouzročil „Wiener Tagblatt“ s svojo opazko o pogovoru presvetlega cesarja z načelnikom poljskega kluba, poslancem Javorskim. Izbrani so bili: Doktor Sláma, dr. Vašaty, dr. Russ, dr. baron Sommaruga, dr. Kopp, dr. vitez Jakseb, Mikolezy, dr. Avgust Weeber, dr. Götz, dr. vitez Demel, grof Serenyi, dr. Gregorič, dr. pl. Fuchs, Gasser, dr. grof Belcredi, Stephanowicz, David vitez Abrahamowicz, vitez Benoč, grof Gutuchowski, vitez Jaworski, dr.

vitez Madeyski, Kaiser, baron Horumzaki, doktor Žáček.

Ker med njimi ni dr. Luegerja, ki je bil sprožil to reč, nasvetoval je, da naj bi bile odsekovke seje javne, to se pravi, da se jih sme udeleževati vsak poslanec. Ta predlog je obveljal brez vsakatega ugovora.

Odsekove zadeve.

Pred sklepom seje so prišle v razgovor razne odsekove zadeve. Najprej je odgovarjal dr. Brzoradu predsednik volilnega odbora dr. Fanderlik na zadnjič stavljeno vprašanje, zakaj ne skliče nobene odsekove seje. Rekel je, da je to v prvi vrsti reč načelnikova; dr. Herbst je sicer precej v začetku tega leta nekaj obolel, ali ker ni vzel dopusta in tudi njemu ničesar ni sporočil, ni se hotel vtikati v njegove pravice. Danes pa je dobil odsekov načelnik dr. Herbst daljši odpust, zato stopi on sedaj v njegove pravice in hoče še te dni sklicati odsekovo sejo.

Zatem je dr. Pattai vprašal načelnika gospodarskega odseka, poslanca Lupula, zakaj odsek ne reši Steinwenderjevega predloga glede državnih posojilnic. Lupul je odgovarjal, da se je reč izročila posebnemu poročevalcu, ki pa še ni sestavil svojega poročila; tudi je imel odsek z raznimi obširnimi predlogi toliko opraviti, da se mu ne more očitati nobena malomarnost.

Tretje vprašanje je veljalo načelniku budgetnega odseka, poslancu Plenerju, katerega je češki poslanec Adamek vprašal, zakaj odsek odklada rešitev brezštevilnih resolucij, ki so bile sprožene pri budgetni razpravi. Plener je odgovarjal, da so nekatere resolucije rešene, nekatere potrebujejo še posebne poizvedbe, in še nekatere pridejo skoraj na vrsto. Plener je pri tej priliki očital Adameku, zakaj mu ni prej povedal, da ga hoče o tej zadevi vprašati, ker bi mu bil mogel morda jasneje odgovorjati. Adamek s tem odgovorom ni bil zadovoljen in je zlasti odločno oporekal proti temu, da ga je hotel Plener učiti dostojnosti, opozarjajoč ga, da v prejšnjih časih, ko levičarji še niso bili na vladni strani, tudi

LISTEK.

Konec.

Obraz iz ogerske pustinja.

I.

Jasna zimska noč. Mesec plove visoko na sinjem nebu. Mrzlo je. Zemljo pokriva sneg, ki je vsled mraza skoro že zledenel. Nepregledna planjava je ta ogerska pustinja. Lepo jo je gledati vzlasti v zimskem času. Vse je tiho, vse tiho, kar še večjo dela pustinjo. Nobene žive stvari nikjer, nobene sence nikjer.

Kar naenkrat se pokaže tam v daljavi nekaj črnega. Bil je človek. Možak, odet s strganim plaščem je bežal bos po snegu. Zmrzli sneg rezal mu je kakor ostre igle v njegove boste noge ter se barval s krvjo.

Mraz vedno hujše pritiska; begun pa vedno bolj hiti. Dolga je že krvava sled za njim. Prsa se mu vedno silneje dvigajo. Zmanjkuje mu sape. Obstane, a kmalu zopet hiti dalje. Poskusi še nekaterekrat, naposled obnemore ter pade z obrazom na sneg in kmalu — zaspi.

Mesec plove visoko na nebu. Nenadoma zdivia silen vihar, ki žumno drvi po pustinji in odnaša seboj vrhne plasti snega. Nebo se prepreže s črnimi oblaki in mesec ugasne. Poprej nebeški mir, sedaj peklenski roj, da je hreščala zmrzla zemlja...

II.

Vzbudil se je naš znanec. Vzbudil se je na mehke mahovem ležišču. Okrog njega je vladal polumrak. Nad njim je razpenjal trohneli krov svoje suhe veje. Bila je za silo zgrajena koliba. Med večerjem pa je divjal vihar in veje so prasketale in se vile, kakor da bi tej nenavadni sili ne mogle se ubraniti.

„Kje sem?“

„Pri meni.“

Naš znanec na ležišču spregleda. Njemu nasproti je sedel tuj mož. Bil je dobro oblečen, držal je steklenico v roki.

„Tu imaš! Pij, ker si truden!“

In naš znanec je pil, pil dolgo ter vlival vá-se novo življenje.

„Ti si begun!“

Naš znanec na postelji strepeta; strah ga prevzame, moči ga zapuščajo. Bléde se mu glavi. Motnim očesom pogleda na svojega druga in reče slabotnim glasom:

„Ti si me tedaj rešil smrti?“

„Samo našel sem te. Koča moja bila je blizu.“

„Hvala ti lepa! Toda jaz moram naprej!“ In vstajal je z ležišča.

„Ostani in počivaj! Tu sem ne pridejo orožniki!“

„Kako? Ti veš?“

„Ti si ropar, znan kot strah v sosednjem kraju, Vem, da je za tvojo glavo razpisano veliko plačilo.“

„In ti me boš izdal, da zaslužiš ta denar?“ reče bolnik, sklence roki, bega na okrog s svojimi očmi in mrzel pot prikaže se mu na čelu.

„Ne boj se! Jaz te ne izdam. Nečem družega pripraviti ob zaslužek. Tega jaz nikdar nisem storil in tudi sedaj ne storim.“

Zopet sta obmolnila. Le vihar je divjal vedno strašneje in koča se je tresla in zibala, kakor čolnč sredi razburjenega morja.

oni niso načelnikom razodevali, da jih hočejo o tej ali tej reči javno interpelirati. Dr. Plener se je oglašil še enkrat in se izgovarjal, da je on tudi prej vsakemu načelniku naprej napovedal nameravane interpelacije, ter se je v dokaz te trditve skliceval na bivšega načelnika legitimacijskega odseka grofa Salma, ki more potrditi, da mu je interpelacije gledé nekaterih dalmatinskih volitev vselej prej naznanjal. In tako so delali on in njegovi tovariši tudi pri drugih takih prilikah. To je deloma res, ali ravno tako opravičeno je bilo očitjanje Adamekovo, da si budgetni odsek brez potrebe naklada reči, ki prav za prav spadajo v druge odseke. Pred očmi je imel predlog Pininskega gledé šolskih nadzornikov, ki si ga je prilastil budgetni odsek, dasi bi bil spadal v poseben šolski odsek. Zopet danes je dobil budgetni odsek obširni predlog gledé prometnih zgradb dunajskih, katere se zdé Plenerju tako nujne, da je že za danes sklical odsekovo sejo, v kateri naj bi se volil poročevalec. Levičarji so se po naznanilu "N. Fr. Presse" neki dogovorili za poročevalca izbrati dr. Russa; konservativni in poljski klub pa odločno oporekata naglici, s katero hočejo levičarji obravnavati to tolikanj važno zadevo, in njuni zastopniki v budgetnem odseku hočejo zahtevati, naj se odseku dovoli osem dnj za študiranje dotičnih predlogov, potem naj se vrši glavna razprava in še le po njeni dovržitvi naj se izbere poročevalec, ki se bo imel v svojem poročilu ozirati na zahteve, želje in načela odsekove večine. To je edino pravo in parlamentarno načelo, ker je zastoj ves trud in vse poročevalčovo delo, ako se večina izreče zoper njegove nasvete.

Zdravniške zbornice.

(Izvirni dopis.)

Naloga zdravniške zbornice je, posvetovati se in sklepati v vseh zadevah, ki se tičejo vseh koristij zdravniškega stanu, razvoja zdravstva in zdravstvenih naredb; v dotiko stopiti z zdravniki zborničnega okraja, kakor tudi z drugimi zdravniškimi zbornicami, vlagati vloge na gosposko svojega okraja ter postaviti postavnim potom predloge na c. kr. vlado. Nasprotno morajo zbornice na strokovna vprašanja političnih oblastev odgovarjati. — Zdravniška zbornica mora šteti najmanj 9 članov. Vsak član mora imeti svojega namestnika. V to svrhu se razdeli celi volilni okraj v posamezne volilne skupine, ki obsegajo primerno jednako število volilcev. Zdravniki edne skupine volijo ednega člana zbornice in ednega namestnika po listkih, katere morajo vsi volilci podpisati. Ta listek izroči se politični oblasti, ki vodi volitev, in ta predloži potem vse volilne listke deželni vladi.

Volilno pravico ima sleherni praktični zdravnik, ki stanuje v dotični volilni skupini, in ki se ni izrečno praksi odpovedal, izvzemši c. kr. aktivne vojaške in c. kr. deželne zdravnike.

Člani, ki po obstoječih postavah nimajo ne aktivne, ne pasivne volilne pravice v občini, ne smejo voliti, istotako ne, katerim je zdravniška zbornica odrekla to pravico, ali kateri so zaradi omdaževanega poštenja v preiskavi.

Zbornica voli za dobo treh let iz svoje srede predsedništvo. To obstoji iz predsednika, njenega namestnika in najmanj in 3, in največ iz 7 članov.

III.

Pred nekoliko urami je ubežal. Bil je zopet v nevarnosti, a ubežal je vnovič. Toda kaj sedaj? Ta revni človek, razpisano darilo in ... vendar sliši: „Nečem drugega pripraviti ob zaslužek.“

A ta, ki je to rekel, tako mirno sedi poleg njega na umazani zemlji, ne gane se in gleda nepremično v gluho noč.

„Torej ti me ne izdaš?“

„Rekel sem ti že, da ne! Kajti ako bi tebe izdal, izdal bi tudi sebe ...“

Vihar pa je zatulil, zaškrilal je s trohnenim stropom kolibe. Boj je bil kratek. Koča je bila premagana. Padla je ter zagrebla v svojih podrtinah dva znana roparja iz sosedsstva.

Videla se nista v življenju nikoli, a umrla sta skupaj. Jeden je dvakrat ubežal smrti, tretjič ni več mogel ubežati ...

Pretrgali so se zopet oblaki. Nebo se je zjasnilo. Mesec je zopet sijal na nebu. Pustinja se zopet lesketa v nepopisni krasoti tisočerih sneženih biserov ... Vihar se je pomiril ... Zopet: jasna zimska noč!

To je v glavnih potezah načrt organizacije zdravniške zbornice. Ozmimo se na našo ožjo domovino, kronovino Kranjsko. Kako naj bi se razdelile volilne skupine in koliko članov naj bi bilo voliti v zbornico? Na Kranjskem imamo okoli 60 upravičenih zdravnikov-volilcev. Med temi zastopa mesto in okrajno glavarstvo ljubljansko največje število, to je 24. Za Kranjsko bi zadostovalo najmanjše število članov, to je 9.

Sveda bi se moralo tu ozir jemati na Ljubljano, ki šteje nad eno tretjino volilcev in katera bi morala voliti najmanj 3 člane.

To je v kratkem akademična razprava zdravniških zbornic. Preidemo sedaj na praktično vprašanje, ki je za slovenske zdravnike istotako važno. Že enkrat je osnoven narodni volilni odbor izdal oklic do slovenskih zdravnikov, v katerem apelira na narodni čut slovenskih zdravnikov o priliki bodočih volitev. Mi se popolnoma strinjamo s temi nazeri, da mora biti vodstvo narodno, da moramo na naši slovenski zemlji biti lastni gospodarji. Naj nastane še tak vrič v Izraelu, naj pišejo naši narodni nasprotniki še tako strupene članke o „atentatu na nemštvo“ itd., to nas ne sme vznemirjati, k večjemu nam more zvabiti ironičen smeh. Hodi mo svojo pot naprej in dosegli bodemo smoter, katerega smo si stavili, naj nam še tako zapreke stavijo.

Po božji in človeški postavi morajo imeti Slovenci na Slovenskem povsod, v vseh zastopih odločevalno večino, kakor jo imajo Nemci na svojih tleh. Ali morda hočemo iskati večine v Gradcu, na Dunaju, v Celovcu? Ali bodo na Dunaju ali v drugih nemških mestih vprašali slovenske zdravnike, kaj naj nemška večina ukrene? Ne! Diktirali bodo in slušati bodo morali Slovani v manjšini. Tako se vedno godi, kjer imajo Nemci večino. Kjer so pa v manjšini in se po naravi že itak pobelevni Slovani vzdrami ter zaveda svoje moči, takrat kriče Nemci: To je atentat na nas, to je narodna pretiranost, pogled svet, koliko trpimo pred temi nestrpnimi Slovani. Ne pomislijo pa, kako so leta in leta na Kranjskem krivično nadvladali nad Slovenci in kako krivično postopajo še sedaj tam, kjer so Slovenci v manjšini.

Naš boj ne gre proti poštemu Nemcu. Ta se bo vedno zavedal, da ima tudi nemški narod svojo zgodovino probujenja in da mora pravičen biti proti narodu, ki hoče pretrgati spono, ki so ga desetletja težile. Mi ne sovražimo nemškega jezika, ali vsiljevati si ga ne damo. Naš boj gre proti tisti nemčurski kliki na Slovenskem, ki se rekrutira večinoma iz kukavice — Slovanov, in ki žive v dobrih službah, nas Slovence pa smatra kot nekako „inferijorno plemo“, ki naj bi vedno služilo njenim namenom in gospodoželjnosti. Ti mislijo, da so Slovenci vsvarjeni zaradi te peščice nemčurske, in ne zdi se jim vredno, akoravno žive desetletja v naši sredini, približati se slovenskemu življu. In ako skušaš tacega vsiljenega nemčurja postaviti pred vrata, ker si se naveličal njegove arogance in neslanosti, doni ti od vseh strani nasproti: Nemštvo je v nevarnosti, to je atentat na nemštvo! Potem se pošiljajo mej svet vesti, kako so ubogi Nemci na Kranjskem zatirani in so Slovenci tako nesramni, da hočejo tudi v lastni svoji hiši gospodariti. Žal, mi sami smo vsled svoje popustljivosti zakrivil, da se nemčurstvo pri nas tako šopiri. Toda ni še prepozno! Narod se je prebudil in mi moremo naštet, če lepe vspehe narodnega boja. Toda na polovici pota ne smemo ostati in nobene stvari za tako malenkostno smatrati, da bi ne prišla v narodne roke. Bridka izkušnja minolih let naj nas uči, kako moramo postopati. Takrat je bil narod slovenski v spono vkovan, in mislili so naši nemčurji, da ni mogoče teh spon raztrgati. Ali varali so se. Mi nismo imeli nobene protekcije, pač pa mnogo ovir in nasprotij. Kar smo dosegli, smo morali doseči, kajti probujajoči se narod stopa z elementarno silo na dan, to pa so baje naši nemčurški pozabili.

Sedaj pride zopet jedna nemčurska trdjava pri nas iz ravnotežja. Kdor pozna razmere v društvu zdravnikov, sprevidi, da je to društvo pravo germanizacijsko gnezdo. Odborniki pristni „šulferajnovci“, skrbé povsod, da bi to društvo ne dobilo slovenskega lica in da bi se kaka slovenska beseda v društvu ne izpregovorila. In to obliko bi sedaj radi dali naši zdravniški zbornici. Isti funkcionarji naj bi se preselili iz zdravniškega društva v zbornico, in lepo na tistem naj bi dobil jako važen strokovnjaški zastop na Slovenskem — nemško lice. Iz same ljubezni do ljubega miru, iz same ljubezni do medicinske vedno-

sti naj bi slovenski zdravniki molčali, kakor da bi nemški gospodje sami imeli monopol vednosti in učenosti in bi bili slovenski zdravniki nezmožni delovati na tem polju. Kak vrišč je nastal, ko se je ustanovil „Pravnik“, in kako lepo napreduje in se razvija. Slovenski zdravniki že zdavnaj potrebujejo slovenske terminologije; kje in kako pa naj si jo naredijo, ako je zdravniško društvo v nemčurskih rokah in ako se to tudi zgodi z zdravniško zbornico. Tega ne smemo pustiti, ako je nam razvoj našega naroda na srcu, Principiis obstal! Tu ne sme veljati nobena popustljivost!

Reforma juridičnih študij.

Govor poslanca dr. Ferjančiča v drž. zboru dne 28. januarja 1882.

Ker v generalni debati nesem prišel do besede, sem prisiljen marsikaj, kar sem nameraval povedati, opustiti, in omejiti se moram na stvari, katere povedati mi daje povod § 1. Edno stvar, ki ne spada strogo k § 1., pa se bode o njej razgovarjalo pr. § 4., naj mi bode dovoljeno že tukaj naglasiti. Ta stvar je, da predloga izločuje nemško državno in pravno zgodovino iz pravo- in državoznanskih študij in jo nadomešča z avstrijsko državno zgodovino. Tukaj nečem o tem govoriti, kar je že omenil glavni govornik proti predlogi, če tudi se ž njim sicer popolnoma strinjam. Tudi v slučaju, da nemško državno pravo nema večje znanstvene vrednosti, kakor je trdil ta govornik, jaz ne tajim vpliva vsake državne zgodovine na pravno izobraženje, tako tudi ne odrekam vpliva nemški državni in pravni zgodovini ne učenje nemškega prava. Zdi se mi pa, da se ta predmet vendar lahko opusti, ker vsak slušatelj že iz gimnazije o tem prinese seboj toliko znanja, da ne bode težko predavatelju nemškega prava na vseučilišču opozoriti na to iz nemške državne zgodovine, kar je potrebno za razumljenje posamičnih delov prava. Vse kaj drugega je pa pri avstrijskem pravu. V tem oziru daje gimnazija tako malo, da se iz nje le malo ali pa nič na vseučilišče seboj ne prinese.

Dandanes je znanje javnega prava — in to se mora zlasti gojiti pri avstrijski državni zgodovini — take važnosti za vsakega olikanega Avstrijca, da mora za kandidate javne službe, na katerih kvalifikacijo se ozira § 1., stopiti avstrijska državna zgodovina namesto nemške državne in pravne zgodovine.

Pa še neka druga okoliščina se meni zdi važna, kajti s tem se bode avstrijska vseučilišča, dovolite mi izraz, „poavstrila“ v taki meri, da se ne sme to preizkusiti ceniti.

Tudi s tega stališča pritrujem predlogi.

Pritrujem razdelitvi študij v tri in pet semestrov, katero določa § 2., kajti z umno omejitvijo pravnozgodovinskih študij na najpotrebnejše, dobil se bode čas za učne predmete, ki dobivajo od dne do dne več važnosti, za nauk o upravi in za mnoga znanstvena teženja, ki pospešujejo pojasnjenje socialnega vprašanja.

Te misli je izrazil tudi odsek v dveh resolucijah. Nemogoče bi pa bilo obdržati pravnozgodovinske študije v dosedanji meri, naj se tudi obdrži štiriletna vseučiliščne študije, in z vspehom potem dovršiti v zadnjih dveh letih vse navadne in novouvedene predmete. (Tako je! na desnici.)

Drugo vprašanje je pa, če bodemo s takimi premembami dobili boljših juristov, in v tem oziru ne smemo gojiti prevelikega upanja. Z vseh strani se zatrjuje, da se na tem, kar se je za dobro obneslo, ne bode dosti premenilo in se tudi dosti premeniti ne sme.

Ako se pa, kar se večkrat zgodi in se je že v tej visoki zbornici zgodilo, nam stavijo nemški juristi v vzgled, češ, da so mnogo boljši nego avstrijski, mislim, da ta sodba popolnoma ne velja. To ni povsem resnično, niti kar se tiče teorije, niti kar se tiče prakse, in če jaz tudi — in nemško pravosodje mi ni popolnoma neznano — priznam, da se nemške sentencije odlikujejo z večjo stopinjo znanosti, pa temu ni krivo vseučilišče. Teorija brez prakse ne more vzgojiti dobrega jurista. (Prav res! na desnici.) To se je priznalo in vlada je sama predložila predlogo, katero sedaj obravnava pravni odsek in ta predloga določa, da se praksa mora tako vrediti, da se bode poleg teorije tudi praktično šolanje v taki meri gojilo, da dobimo zares dobre juriste. Dosedaj nemamo nobenih dotičnih določb.

Prav kratki navod je pač v sodnijski instrukciji, ki določa, da se sodnijskemu načelniku prepušča, naj po svoji razsodnosti določi posel praktikantom, vendar

pa se jim mora dajati tako delo, da se praktikantom dá priložnost izobraziti se v vseh strokah pravosodja. Tega malo platoničnega navoda se pa ne drže, kakor uči skušnja. Bolj vlada „razsodnost“ načelnikova, nego „poslovanje v vseh strokah pravosodja“. Predloga, ki je sedaj v odseku, ima namen preskrbeti boljših juristov in nas približati nemškimi juristom. Da pa z nemškimi juristi tudi ni vse tako izvrstno, da vsi vendar ne prekašajo avstrijskih, to posnemam iz poročila odsekovskega, katero pravi, da odlični inozemski učenjaki kakor Goldschmied in List trdijo, da je pravo- in državnoznanstvena izobraženost doktorjev avstrijskih fakultet jako odlična in prekaša izobraženost izprašanih nemških kandidatov. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. februarja.

Notranje dežele.

Plener. Oficijozni listi trdijo, da grof Taaffe ni imel nobene zveze s tem, da se je Plenerju ponudilo predsedništvo skupnemu najvišjemu računišču. Levičarski listi pa pišejo, da je formalno res le skupna vlada v sporazumljenju z avstrijsko ponudila Plenerju to mesto, ali grof Taaffe je pa posebno silil, da se stvar reši, predno se snide češki deželni zbor. Mi o tej zadevi skoro bolj verjameмо levičarskim glasilom. Grof Taaffe je pač imel največ interesa, da se znebi Plenerja. Skupna vlada bi se najbrž brez posvetovanja z avstrijskim ministerskim predsednikom ne bila odločila zanj.

Češkonemška sprava. Namen posvetovanj mej ministri in vodjami čeških Nemcev je, kakor piše oficijozna „Montags - Revue“, najti sredstva in pota, po katerih se bode nadaljevala sprava in da se Staročehom ohranijo vsaj te postojanke, katere sedaj imajo. Poslednji pa seveda ne smejo pozabiti, kaj so dovolili na Dunaju. Vse to se pa mora tako zgoditi, da Mladočehi ne bodo mogli stvari ovirati in jo izkoristiti. Glavna naloga bode Staročehom zagotoviti prihodnost, drugo se bode že potem izvršilo. Nam se dozdeva, da je oficijozno glasilo skazalo kaj slabo u-lugo Staročehom. Mladočehi si bodo gotovo to izjavo izkoristili in pred narodom Staročeha črtili za zaveznike nemško-liberalne stranke. Na ta način gospodje pač sprave ne bodo spravili pod streho. Če jim je na spravi res ležeče, raztegnejo naj jo na Moravsko in Slezijo, kjer bode češkemu življu res koristila, in kmalu se bodo našli mej Čehi možje, ki bodo z vso odločnostjo dovršili to delo.

Ogersko. Ministerski predsednik grof Szapary je prišel te dni v Temešvar in vsprejel svoj volilni zapisnik iz rok svojih volilcev. Pri tej priliki je imel jako važen govor, ki je bil naperjen proti Apponyjevi stanki. Vlada se hoče trdno držati pogodbe z Avstrijo. Potem je naznanil, da namerava premeniti državnozborni red, reformovati upravo in vrediti valuto.

Vnanje države.

Belgija. Minolo sredo je bil v Bruslju pri kralju obed, h kateremu so bili povabljeni vsi zborniški člani. Po obedu se je kralj pogovarjal z raznimi parlamentarci o reformi ustave in kazal, da jako želi, naj se volilna pravica razširi. Poslanec Coremans je s kraljem govoril o tem, da bi bilo potrebno premeniti tudi 23. član ustave, ki govori o jeziku. Ta član določuje, da je v Belgiji raba obeh jezikov svobodna. Nekateri uradniki so pa ta član prav po vzgledu avstrijskih uradnikov na Štajerskem in Koroškem tako tolmačili, da le uradniki v flamanski pokrajini smejo rabiti jezik, katerega hočejo, prebivalstvo naj se po lepo njih jezika nauči. Kralj je obetal poslancu, da se bode po možnosti na njegove želje oziralo. Omeniti moramo, da se sedanja belgijska vlada precej ozira na narodno enakopravnost, ali ima težave, ker se je pod liberalnimi vladami po vsej deželi vkoreninilo francosko uradovanje. Če se bode premenil tudi ta član, bomo gotovo tudi avstrijski Slovani obračali vso pozornost dotičnim razpravam.

Rusija. Govori se, da car želi, naj bi nov minister za komunikacije bil kak vojak. Pričakuje se, da bode na to mesto imenovan general Rosenbach, ali pa general Sabotkin. Drugi pa hočejo vedeti, da bode novi komunikacijski minister knez Imeritinski.

Francija. Predvčeraj se je sešel v Saint-Etienne shod delavskih borz. Zastopanih je bilo 450 delavskih sindikatov. Kongres je pritrdil ednoglavno načelo zedinjenja vseh delavskih borz.

Španija in Francija. Kakor poroča madridski „Imparcial“, je novi francoski carinski tarif vzbudil tudi veliko nevoljo mej španskimi aristokratskimi damami. Sklenila so z vsemi močmi delati na to, da Španija prisili Francijo k prijateljstvu. Vojvodinja Sesta je izdala okle do španskih dam, da naj na plesove hodijo le v oblekah, narejenih v Španiji. Več imenitnih dam se je že pridružilo vojvodinji in so razrušile vse zveze s pariškimi modistinjami. Če bodo dame ostale pri svojem sklepu, bode to v korist španski obrtniki, če bi tudi namena ne dosegle.

Nemčija in Italija. Umrl je starosta diplomatov v Berlinu italijanski poslanik grof de Launay v visoki starosti. V Berlinu je zastopal svojo domovino od 1867. leta, sprva kot poslanik, pozneje kot veleposlanik. V Berlinu je bil jako priljubljen. Marljivo je sodeloval pri sklepanju trodržavne zveze in trgovskih pogodb. Italija gotovo nema drugega moža, ki bi si znal v Berlinu dobiti toliko vpliva, kakor ga je imel pokojnik.

Anglija. Danes se je zopet sešel parlament, najbrž v poslednje zasedanje v tej legislativni dobi. Sicer volilna doba parlamentu še-le drugo leto poteka, ali v Angliji ni navada čakati do konca sedemletne dobe. Navadno vlada poprej razpusti parlament. Zaradi tega se je pa volilno gibanje že pričelo. Trije liberalni govorniki so zadnji čas pred volilci imeli govore. Gladstone je pa v nekem listu že priobčil svoj program o delavskem vprašanju. Vlada pa tudi rok križem ne drži. Skušala bode v tem zasedanju prodreti s predlogo o irski lokalni upravi, da bode imela kaj pokazati volilcem.

Argentinijska. Pri volitvah za kongres je zmaga tako imenovana spravljiva stranka. V nekaterih krajih bili so nemiri in je bilo več osob mrtvih in ranjenih.

Izvirni dopisi.

Iz Trebnjega, 6. februarja. († Matej Frelj.) Dasiravno ste že ob kratkem narisali življenje blagega gospoda dekana Frelja, vendar vsprejmite še naslednje vrstice:

† g. dekan Frelj so kapelanovali v Spodnji Idriji na prvi službi 3½ leta, kakor znano, v zelo težavni hriboviti fari. Na zadnji hrib fare je 4 ure hoda. Bolnikov so prevedeli enkrat med tem službovanjem samo v adventu čez 80.

V Stari Loki so služili kot kapelan 9 let. Ko so tedanji g. dekan Kramar novo farno cerkev zidali, so jim bili umrli g. Matej — po izreku dekanovem samem — desna roka. Od hiše do hiše so hodili darov nabirat za hišo božjo.

Na Premu kot župnik 6 let. Podrli so tam premajhno farno cerkev in sezidali lepo prostorno, vzlic revščini te fare. Začeli so s 40 gld. gotovine in z „In Te Domine speravi, non confundar in aeternum“. Ob sobotah včasih tudi ednega forinta niso imeli v žepu, delavcev pa je bilo vse polno. Obračali so se v teh stiskah na škofa Vidmarja in škof so na skrivaj večkrat podarili premskemu prosjaku kak stotak. Tudi od cesarja so dobili nekoliko podpore. Zaradi zidanja premske cerkve jim je gosposka delala velike sitnosti in preglavice.

V Velikih Laščah so župnikovali 15 let. Župnišče so dobili v neometanem stanu. Pri lepi novi farni cerkvi so stari premajhni zvonik podrli in dva veličastna zvonika sezidali.

Spovedovali so veliko. Razven farmanov so k njim hodili tudi tujci. Samo iz škocijanske fare so dobivali po 200 listkov za velikonočno spoved. V Laščah so oni vpeljali Šmarnice.

Tu jih je enkrat, ko so maševali pri velikem altarju in posvečene hostije po sv. obhajilu hoteli dejati v ciborij, napadel neki norec. Pa brzo sta stopila dva moža k gospodu in obvarovala veliko nesrečo. Ta strah jim je prišel v ude, morali so iti v Ljubljano na „kolovrat“.

V Trebnjem dekan 6 let. V farovžu so veliko popravili. Prezidali kuhinjo, sobi za posle, jedilno shrambo, razširili in olepšali obednico. Vseh 6 let so za novi skaženi „marof“ plačevali vsako leto 365 gld. „Kadar bo prišla moja srečka, bom tudi trebanjsko cerkev prezidal.“ A srečke ni bilo, vendar so pa za cerkev storili, kar je bilo mogoče. Omislili so krasen križev pot, novo farno bandero itd. Cerkev, kakor znano, prenovili so znotraj in zunaj. Ako bi še živeli, bi se — to jaz vem — še veliko preuredilo in popravilo.

Ranjki g. dekan so že več časa bolehal. V adventu se je oglasila njikova stara nadloga, naduha. Varovali so se, kar je bilo mogoče. Iz farovža v cerkev, drugam niso šli nikamor. Svojo službo so opravljali prav do minole sobote. Soboto po obedu opoludne so rekli: „Drevi pa pojdem nekoliko poprej v posteljo, kakor po navadi, zato da bom jutri (nedeljo) lažje opravil sveto opravilo.“ Ob pol 10. uri zvečer je šla k njim gledat postreznica in je našla vse v redu. Na vprašanje, če hoče še pozneje priti pogledat, so rekli, naj gre spat. In šla je.

V nedeljo zjutraj ob 3/6. uripride v sobo in kako se prestraši, ko jih najde na tleh. Na nerazumljiv način so padli in ta padec jih je tako pretresel in oslabil, da niso mogli vstati, tako na tleh brez odeje so se prehladili. Popoludne je prišel zdravnik, ki je konstatiral nevarno pljučnico. Dal

je neko zdravilo in rekel: „Če bodo začeli kašljati, obrnilo se jim bo v 24 urah na bolje, sicer bodo prej ko v 24 urah umrli.“ Ob 3. uri zjutraj v ponedeljek zapazim ista nevarna znamenja. Ob 4. uri jih prevedim; ob 8. uri so naredili testament pri polni zavednosti, ob 10. padejo v nezavednost in ob 12. uri so bili mrtli.

Smrt gospoda dekana je pretresla vso trebanjsko župnijo. Kako so bili priljubljeni, kaže to, da je ljudstvo zagnalo glasen jok, ko sem jih povabil k pogrebu. Pogreb je bil veličasten. Vdeležilo se je ljudstva prav v obilnem številu, ne samo iz trebanjske župnije, ampak tudi iz sosednih. Mil. gosp. prošt P. Urh so vodili sprevod. Po biljah stopijo mil. g. prošt na prižnico in govorijo v slovo svojemu staremu prijatelju skoraj 1 uro. V izvrstnem govoru so poudarjali, da je bil ranjki v resnici vrl duhovnik, pravi Slovenec in zvest Avstrijec, ker on se je vedno in povsod ravnal v mislih, besedah in dejanju po starem geslu: „Vse za vero, dom, cesarja.“

Po pridigi in „liberi“ se začne premikati sprevod iz farne cerkve proti pokopališču. Prvi so šli šolski otroci z zastavo, potem gasilno društvo trebanjsko, na to 20 duhovnikov in nazadnje pred krsto mil. g. prošt.

Zadajo čast so blagemu pokojniku tudi izkazali visokorodni g. c. kr. ckr. glavar vitez Fränzl pl. Vesteneck in njegova preblagor. gospa, blagorodni gg. uradniki trebanjski, sl. gasilno društvo, g. župan z odborniki, pevci, cerkveni ključarji itd. Vsem srčna hvala!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. februarja.

(Umrl) je sinoči ob 1/8. uri v Idriji g. dr. Grosi vodja tamošnjega okrajnega sodišča, za pljučnico. Kakor smo že dne 29. m. m. naznanili, hotel se je dne 24. januarja zjutraj drsati na ledu, toda ko je stopil na led, padel je tako nesrečno, da si je nogo izpahnil in ležal celo uro na ledu, predno ga je zaslišal neki mož in poklical ljudi, da so ga prenesli domov. Bržčas se je tedaj prehladil. Pokojni dr. Gros je bil neoženjen, v najlepših moških letih vrl in odkritosrčen narodnjak, izvrsten pevec ki je nekaj časa tudi vodil pevski zbor „Glasbene Matice“. Služboval je prej v Ptuj in Ljubljani. N. v. m. p.

(Najvišje potrjenje.) Presvetli cesar je potrdil izvolitev Aleksandra Nagy-j a županom mesta mariborskega.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je podelil štajerskemu deželnemu odborniku dr. Jos. Schmidererju red železne krone tretje vrste in nadinženirju generalnega ravnateljstva avstrijskih železnic, Karolu Wurmbu, ki je nameščen kot ravnatelj štajerskega deželnega železničnega urada, naslov cesarskega svetovalca.

(Poročil) se je minolo soboto g. R. Perušek, c. kr. profesor na višji gimnaziji v Ljubljani, z gospodičino Marico Rudežovo, hčerjo pokojnega vrlega rodoljuba Dragotina Rudeža. — V trnovski cerkvi v Ljubljani se je poročil g. Albert Sitsch, učitelj v Št. Vidu nad Ljubljano, z gospodičino M. Trillerjevo.

(Osobna vest.) Avskultant Viktor vitez Fröhlichsthal je pridržen okrožnemu sodišču v Celju.

(Premeščen) je nadporočnik in znani pisatelj g. Fridolin Kavčič od ljubljanskega k celovškemu brambovskemu polku.

(„Katoliška družba“ ima jutri v sredo ob 1/2. uri zvečer občni zbor, h kateremu so uljudno povabljeni udje in tudi drugi prijatelji družbe.

(Umrl) je na svojem gradu pri Celovcu Jurij vitez Gutmannsthal-Benvenuti, sin lanske leto umrlega kranjskega deželnega poslanca ziteza Gutmannsthal, star 40 let. Zapustil je vdovo, hčer bivšega ministra barona Conrada, in ednega sina.

(Iz Zagorja) ob Savi se nam piše: Poleg telovadnega in bralnega društva se namerava v Zagorju ob Savi ustanoviti tudi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, katere osnovalni odbor se bode volil v nedeljo dne 14. t. m. popoldne ob 5. uri v prostorih gosp. M. Medveda. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

(„Sveti Pavel“) To najnovejšo knjigo je pisatelj, mil. gospod knez in škof dr. Napotnik, posvetil svojim duhovnim sobratom in drugim omikancem.

(Občni zbor) gostilničarjev, kavarnarjev itd. bode dné 16. februvarija ob 1/3. uri popoldne v magistratni dvorani.

(Podpora.) Naučno ministerstvo je deželni rudarski šoli v Ljubnem na Gor. Stajerskem za leto 1892. dovolilo 2000 gld. podpore.

(Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) priredi društveni večer, ki bode dné 18. febr. 1892 v dvorani ljubljanske čitalnice s sodelovanjem vojaške godbe sl. c. in kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 1 gld. — Čisti dohodek je namenjen za zgradbo lastnega društvenega dirkališča. — Vspored: 1. pl. Zajc: Ouvertura k opereti „Mornarji na krov“, svira vojaška godba. 2. Šaljivo petje šestorice gorenjskih slavčkov. 3. Umetna telovadba na visokem kolesu, izvršuje g. M. Benčan. 4. Živa podoba: Štiriletnica slovenskega biciklističnega društva. 5. Šaljivo petje ameriške šestorice iz Chicaga. 6. Cerny: „Venec slovenskih pesnij“, svira vojaška godba. 7. Prizor iz biciklističnega življenja.

Raznoterosti.

— Zadnja sestra rajnega nemškega cesarja Viljema, velika vojvodinja meklemburg-šverinska, je nevarno zbolela. Dne 23. januarija je bila stara 89 let.

— Največji mož na svetu je nedavno umrl v Baltimoru v Ameriki. Bil je to zamorec, Kolonel Piket Nelson po imenu, visok 8 čevljev in 1 prst, težak 387 funtov.

— Čudna zapuščina. Stari lord je imel mej drugimi tudi strežaja, ki je rad čez mero pil in si privoščil tudi gospodove najboljše kapljice. Ko je bil lord na smrtni postelji, sklical je skupaj vse posle in vsakemu nekaj zapustil. Tudi strežaja ni pozabil ter mu rekel: „V omari tam v kotu ti nekaj zapustim, da boš mogel tudi po moji smrti piti na moje zdravje.“ Komaj lord umre, takoj gre strežaj gledat v omaro, kajti pričakoval je lep kupček denarja. V omari pa je bil eden sam — slanik.

— V 5 dneh iz Queenstowna v Novi Jork. Neka angleška družba misli si zgraditi ladje, ki bodo v 5 dneh priplule iz Queenstowna v Novi Jork. Za to bodo potrebni stroji s 30.000 konjskih sil, torej dvakrat toliko, kakor jih imajo stroji sedanjih najhitrejših parnikov. Če se pomisli, koliko bo naprava več stala in koliko bo se porabilo več kuriva, moramo reči, da bode podjetje predrago.

Telegrami.

Gradec, 8. februvarija. Po odstopu barona Berga je izpraznjeno jedno mesto deželnega odbornika, za katero se poganja tudi poslanec Morre.

Rim, 8. februvarija. Povodom obletnice papeža Pija IX. je papež v Sikstinski kapeli daroval sveto mašo. Kardinal Hohenlohe, najstarejši od Pija IX. imenovanih kardinalov, je daroval črno sveto mašo, katere se je udeležil papež. Sveti oče je primerno trden.

Berolin, 8. februvarija. Komisija o ljudski šoli je sprejela prvi paragraf proti glasovom katoliškega središča z dostavkom poslanca Rickerta, da je ljudska šola pod državnim nadzorstvom.

Stockholm, 8. februvarija. Kupčijski kolegij je izjavil, da je živina v vsi Nemčiji okužena na parkljih in gobcih.

London, 9. februvarija. Prestolni govor bode naglašal najboljše razmere z vsemi

državami in upanje, da bode novi egiptovski kedicve gojil enako prijazne razmere do Anglije, kakor njegov prednik. Prestolni govor bode tudi naznanil postavni načrt o lokalni vladi na Irskem.

Novi Jork, 8. februvarija. Doslej so dokazali, da je pri požaru hotela „Royal“ pet oseb mrtvih; 80 oseb je ranjenih in 69 jih pogrešajo.

Listnica uredništva:

Gosp. dopisniku v Idriji: Seznam izrebranih števil prške razstave morete zahtevati tam, kjer ste kupili srečke. Gotovo pa jih dobite v menjalnici g. J. C. Mayerja v Ljubljani.

Gosp. St. K. na Dunaju: Vašega popravka ne objavimo, ker v dotičnem dopisu niste bili imenovani.

Gosp. Δ v Celovcu: Hvala za poslano, toda potrpite!

Gosp. α v Bledu: Tudi nam se zdi neumestno, da se g. Ž. iz St. V. vtika v naše občasne stvari. On je pač prijatelj g. G. P. in mu skuša menda pripravljati tla.

Tuji.

7. februvarija.

Pri **Maliču**: Pick in Fünberg, potovalca; Weiman, z Dunaja. — Kroschel, trgovec, iz Gradca. — Kastl s hčerjo iz Plzna. — Lokar iz Gorice. — Arko iz Sp. Logatec. — Gotzman in baroninja Tensen z Reke.

Pri **Stonu**: Mauthner, vodja, z rodbino; Kadlizeck, Sternke, Vogler, Paul, Geneschock, Sturm, Jürgens, Marian, Seffner, Ram, Werner, Schiller, gledališki igralci; Kissling, tovarnar; Seyfert, Monsehein, trgovec; Hoffman, potovalec, z Dunaja. — Pere, pristav, iz Kamnika. — Aney, Tedeschi in Kamenšek, zasebniki, iz Trsta. — dr. Schmidinger iz Kamnika. — Lukeschitz iz Gradca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jasser iz Trsta. — Fuchs iz Istre. — Langhammer, trgovec; Rubla; Wasserman, nadzornik, iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Oražen, posestnik, iz Celja. — Schwarz, vrednik, s sestro, z Dunaja. — Hafner, notarski kandidat, iz Brda.

Umrli so:

4. februvarija. Karolina Moll, davkarjeva vdova, 77 let, Kravja dolina 11, bronhitisa.

5. februvarija. Terezija Zadnikar, gostilničarjeva žena, 55 let, Pred Škofjo 19, plučni edem. — Jožef Babnik, umirovljeni železniški čuvaj, 72 let, sv. Petra cesta 8, influenza.

6. februvarija. Jera Jekove, mizarjeva žena, 58 let, Dunajska cesta 21, marasmus. — Ana Dobrave, delavka, 29 let, Prečne ulice 4, jetika. — Marija Selan, hišna posestnica, 55 let, Cerkvene ulice 15, vodenica. — Avgust Kobližek, kavarnarjev sin, 8 mesecev, Marije Terezije cesta 14, bronhitisa.

V bolnišnici:

5. februvarija. Jožef Merhar, delavec, 49 let, jetika. — Gisela Suštr, delavčeva hči, 5 let, škrlatica.

Išče se poštena, zanesljiva
prodajalka
v primernih letih za branjarjo (šlacuno) na
deželi. — Pismene ponudbe sprejema admi-
nistracija tega lista.

Žrebanje v petek.

Velika
praška loterija.

Glavni dobitok

100.000 goldinarjev

Srečke à 1 gld.

priporoča

48 10—6

J. C. Mayer.

Dunajska borza.

Dné 9. februvarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld 90 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94 „ 35 „
Zlata renta 4%, davka prosta	111 „ 30 „
Papirna renta 5%, davka prosta	103 „ 05 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1041 „ — „
Kred tne akcije, 160 gld.	306 „ — „
London, 10 funtov strl.	118 „ 25 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 39 „
Cesarski cekini	5 „ 59 „
Nemških mark 100	57 „ 90 „

Dné 8. februvarija.

Ogerska zlata renta 4%	108 gld. — kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 „ 70 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 „ 30 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 „ 20 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 15 „
Zastavna pisma	100 „ 50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	185 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	61 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	17 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	61 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2890	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	92 „ 25 „
Papirni rubelj	1 „ 15 1/2 „
Laških lir 100	45 „ 65 „

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nataganje glavnic priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijalne banke,

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

45.000 goldinarjev

se dobi z jedno

zemljiščnokreditno promeso

à 1 gld. in 50 kr. kolek,

Žrebanje dné 15. februvarija.